

جواب

راهپیمایی سینماگران در دل آمریکا به نفع فلسطین

مستقل‌ها در برابر جنگ طلبان هالیوود

صفحه ۱۰

گفت‌وگو با محمد جهان‌پا، کارگردان حاضر در بخش هویت ملی چهل و دومین جشنواره تئاتر فجر:

جان کلام ما
وطن‌پرستی است

پرونده «جام جم» از برنامه متفاوت فوتبالی شبکه نسیم

جام آرزوها
در دست مردم

گفت‌وگوی «جام جم» با کارگردان مجموعه مستندی از زندگی شهید کاظمی

مرثیه خوانی
با دوربین

انحراف مبارزات توسط شبه روشنفکران و عوامل سفارت انگلیس هم ایستادگی کردند. ایستادگی که به بر سر دار رفتن شیخ فضل ...نوری، ترور آیت ... بهبهانی و تبعید آیت ... طباطبایی منجر شد و این همه نتیجه انحراف و خیانتی بود که از سوی انگلیس و شبه روشنفکران به این نهضت تحمیل شد. همچنان که محمد علی فروغی، نخست وزیر فراماسون رضاخان و عضو لژ بیداری ایرانیان گفت، دست انگلیس از آستین شبه روشنفکران به درآمد تار برای منحرف کردن خواسته‌های اسلامی و عدالت‌جویانه مردم تحت ستم و با استفاده از غرب زده‌ها و لیبرال‌ها و فریب برخی سردمداران نهضت، خط انحراف را ترسیم کردند و با تحصن در سفارت انگلیس، کلمه مشروطه را به مردم تهران القا نمودند. با استفاده از قوانین بلژیک و انگلیس، قانون اساسی نوشتند و سعی کردند روحانیون و علمایی که نهضت مردم را تا آنجا رهبری کرده بودند به وسیله قوانین لیبرالی و غربی محدود نموده و به حاشیه برانند تا راه نفوذ عوامل انگلیس و استعمار باز شود. اما شیخ فضل ...نوری که خود از بانیان و رهبران نهضت مشروطه بود، از این توطئه و انحراف پرده برداشت و طی نامه‌ای به علما یادآور شد که: «... شما بهتر می‌دانید که دین اسلام اکمل ادیان و اتم شرایع است و این دین عدالت و شورا به دنیا عرضه داشت. آیا چه اتفاقی افتاده است که امروز باید دستورالعمل ما از پاریس پرسد و نسخه شورای ما را از انگلستان بیاورند...»

و در جای دیگر آورده: «... مشروطه‌ای که از دیگ پلوی انگلستان بیرون آید، به درد ما نمی‌خورد...» شهید شیخ فضل ...نوری براین عقیده باقی ماند که اگر مقصود تقویت اسلام بود، انگلیس حامی آن نمی‌شد و اگر مقصودشان، عمل به قرآن بود، عوام را گول نداده و پناه به کفر نمی‌بردند و آنها را یاور و معین و محل اسرار خود قرار نمی‌دادند و حال آن که چند آیه در کلام... هست که می‌فرماید کفار را ناصر و دوست و محل اسرار خود قرار ندهید. آخر مقبول کدام احق است که کفر، حامی اسلام شود و ملوک نصاری حامی اسلام باشد. شیخ فضل...نوری در اثر مقاومت‌ها و از خودگذشتگی‌ها، سرانجام توانست متممی را به قانون اساسی غرب زده مشروطه تحمیل کند که براساس آن، وجود پنج مجتهد جامع‌الشرایط جهت رسیدگی به قوانین مصوبه مجلس، لازم و ضروری شمرده شده بود. شاید همین پافشاری و مجاهدت باعث بر سر دار رفتن او شد و شیخ فضل...نوری عنوان نخستین مجتهدی که به طور رسمی اعدام شد را یافت. و جلال آل احمد چه زیبا درباره شهادت شیخ فضل...نوری گفت: «من نعرش آن بزرگوار را بر سر دار همچون بیرقی می‌دانم که به علامت استیلا ی غرب‌زدگی پس از دویست سال کشتش بر بام سرای این مملکت افراشته شد و اکنون در لوی این پرچم، ما شبیه به قومی از خود بیگانه‌ام، در لباس، خانه و خوراک و ادب و مطبوعات و خطرناک‌تر از همه در فرهنگ مان فرهنگی مآب می‌پروریم و فرهنگی مآب، راه‌حل هر مشکلی را می‌جوییم.»

روایت تاریخ از کارنامه روحانیت

از عدالتخانه تا مشروطه

دیگ‌های پلو بارگذاشته شد و خروارها قند و جای توزیع گردید تا به قول یحیی دولت‌آبادی، اجرای سفارت هر چه بیشتر بتوانند از واردین دلربایی کنند تا این‌که ناگهان درخواست مردم و سران تحصن از مجلس عدالت یا مشورت به مشروطه‌خواهی تبدیل شد. در واقع طبق روایات تاریخی و اسناد و شواهد موجود، اعضای انجمن مخفی وابسته به فراماسون‌ها و اعضای سفارت، مشروطه فراموش‌کنند همچون آیت... محمد حسین نایینی که با کتاب معروفش به نام «تنبيه الامه و تنزیه المله» به نوعی تئورسین مشروطه به شمار آمد و در همان کتاب، حکومت اسلامی را مطرح ساخت یا آیت... محمد کاظم خراسانی معروف به آخوند خراسانی که از نجف با بیانیه‌ها و اعلامیه‌ها و همچنین نماینده‌اش سلطان المتکلمین، نهضت مردم را تا برپایی مجلس شورا، هدایت و حمایت کرد.

او همراه شیخ عبدا... مازندرانی و میرزا حسین خلیلی تهرانی سه مرجع امضا کننده مشروطه بودند که به آیات ثلاث نجف و مراجع ثلاث مشروطه خواه مشهور شده‌اند. آخوند خراسانی در جریان مشروطیت تلگراف‌ها و پیام‌هایی به ایران می‌فرستاد و در آنها مردم را به مبارزه ترغیب می‌کرد. خراسانی با دو مرجع دیگر در زمان استبداد صغیر، شاه ایران را تکفیر و از سلطنت خلع کردند. همچنین مراجع بزرگ تهران مانند شهید مظلوم شیخ فضل...نوری و آیات عظام، سید عبدا... بهبهانی و سید محمد طباطبایی که مبارزات مردم مسلمان را در تهران علیه استبداد قاجار، سازماندهی کردند تا آنجا که در مقابل

و مجلس بنا به تصریح خود طباطبایی، همان عدالتخانه بوده است. او در نامه‌ای که شخشا به شاه می‌نویسد، عدالتخانه را این‌گونه معنی می‌کند: «... مجلس عدالت یعنی انجمنی مرکب از تمام اصناف مردم که در آن انجمن به داد عامه مردم برسند. شاه و گدا در آن مساوی باشند. مجلس اگر باشد این ظلم‌ها رفع خواهد شد. خرابی‌ها آباد خواهد شد. خارچه طمع به مملکت نخواهد کرد. سیستان و بلوچستان را انگلیس نخواهد برد. فلان محل را روس نخواهد برد. عثمانی تعدی به ایران نمی‌تواند بکند...»

پس از حمله به تحصن علما در مسجدشاه که به مهاجرت کبریا به قم‌زدند که همین موضوع، شاه را وحشت‌زده کرد تا به آنها تلگرام برزند و علما و روحانیون مهاجر نیز در پاسخ آن تلگراف برای نخستین بار تقاضای مجلس مشورتی حکومتی را بکنند. اما بازهم در اینجا تاریخ تکرار شد و در مقابل حرکت علما و روحانیون که به طور مستقل و خودجوش تأسیس عدالتخانه را می‌طلبیدند، بازهم نیت و اهداف استعمار از سوی عده‌ای به اصطلاح روشنفکر و تجدیدگرا به مرحله اجرا درآمد. عده‌ای که همین امروز هم در نشریات و رسانه‌های گروهی که خود را اصلاح طلب می‌خوانند به عنوان انقلابیون و پدران معنوی اصلاحات لقب گرفته‌اند!

بله. همزمان با مهاجرت علما به قم، عده‌ای از تجار به سرکردگی محمد تقی بنگدار نیز از ترس جان‌شان با هدایت برخی کارکنان ایرانی سفارت انگلیس مانند حسین‌قلی خان نواب که از اعضای تشکیلات فراماسونری بود و بعضی از به اصطلاح روشنفکرانی چون سید حسین تقی‌زاده و یحیی دولت‌آبادی به این سفارت پناهنده شدند و مدت زمانی به طول نینجامید که خیاط سفارت انگلیس مملو از این‌گونه افراد شد، چادری‌ها اصناف برپاگردید،

نهضت مشروطه به عنوان نخستین جنبش قانونگرایی یا قانون‌طلبی در تاریخ معاصر ایران هم با همت و هدایت و رهبری علما و روحانیون آغاز شد. نهضت و جنبشی که از آغاز نام مشروطه برخود نداشت و با عنوان نهضت عدالتخانه در بی برپایی نهاد یا ارگانی بود که در آن قانون شرع اجرا شده و حق مظلوم را از ظالم بستانند. ماجرا هم از اعتراض علما و روحانیون به ظلم و فساد ی آغاز شد که از سوی تمه حکومت قاجاریه بر مردم می‌رفت؛ از جمله چوب‌زدن ۱۴ طبله به دستور عین‌الدوله و به زنجیرکردن آنها و گرداندن در شهر و سپس تبعید به اردبیل، انتشار عکس موسیو نوز بلژیکی با لباس روحانی در آستانه ماه محرم و اعتراضات آیت... سیدعبدا... بهبهانی، اهانت شاهزاده ظفرالسلطنه به روحانی بزرگ کرمان حاج میرزا محمد رضا کرمانی و اهانت وزیر اکرم به سیدجمال‌الدین قزوینی و اهانت حاکم سبزوار به روحانی شهر و به دنبال آن اعتراضات مرحوم سیدمحمد طباطبایی بر بالای منبر و بالاخره به چوب بستن بازاربان تهران توسط علاءالدوله و عکس‌العمل علما در مقابل این اقدام که همگی نشان از تقابل مستمر علما و روحانیون با حکومت قجرها داشت.

همان‌گونه که ملاحظه می‌فرمایید محور تمام این موضع‌گیری‌ها، روحانیت بود و اساس آن تبیین ظلم و دعوت حاکمان به عدالت و احترام به ارزش‌های دینی. از همین روی نخستین اجتماعی که برای تأسیس عدالتخانه صورت گرفت و در واقع بنیاد کلیت نهضت مشروطیت به شمار می‌آید توسط علمای تهران با حضور سیدعبدا... بهبهانی، سیدمحمد طباطبایی، صدرالاسلام و سایر علما، طلاب و مردم در مسجد شاه سابق، در اعتراض به ظلم حاکم و درخواست برقراری عدالت برپا شد که به دنبال درگیری در مسجد شاه، علمای بزرگ تهران همچون طباطبایی، بهبهانی، شیخ مرتضی آشتیانی و سیدجمال‌الدین افجه‌ای تصمیم گرفتند تا به زاویه مقدسه حضرت عبدالعظیم مهاجرت کرده و از این طریق صدای اعتراض خود را به گوش حکومت برسانند.

خواسته اصلی متحصنین در کنار درخواست‌هایی همچون لغو امتیاز عسگر گاریچی در حمل‌ونقل قم، بازگرداندن حاج‌محمد رضا کرمانی از تبعید و بازگرداندن تولیت مدرسه مروی به شیخ مرتضی آشتیانی، همچنین برداشتن مسیو نوز از مسئولیت گمرک و اداره مالیه (که وجه ضداستعماری نهضت را تشکیل می‌داد)، اساسا برپایی بنیاد عدالتخانه و جاری ساختن قانون اسلام در مورد همه مردم بود. براساس اسناد تاریخی و مدارک معتبر، در آن تحصن هیچ سخن و درخواستی مبنی بر مشروطه‌خواهی یا ماندن آن عنوان نشد. حتی پس از آن در مکاتبات حضوری و غیرحضوری مابین علما و دولت از جمله در نامه‌ها و صحبت‌های سیدمحمد طباطبایی سخن از مجلس و دارالشوری به میان می‌آید، ولی این دارالشوری

سید مستقانی نویسنده و مستندساز

نگاه

روایت پویا امامی و فرزانه فخریان
از تحلیل نظام نشانگان ی طوفان الاقصی

خطاهای شناختی رژیم صهیونیستی

همایش شناخت و تحلیل طوفان الاقصی، از اول بهمن در حوزه هنری انقلاب اسلامی در حال برگزاری است. دکتر پویا امامی، دکترای علوم شناختی در حوزه چارچوب‌سازی شناختی و مترجم و مؤلف در این نشست با اشاره به ناپایداری بودن امنیت حاصل از جنگ اظهار کرد: یکی از خطاهای شناختی کشورهای قدرتمند این است که فکر می‌کنند، می‌توانند با سرکوب پیش‌روندا اکنون رژیم صهیونیستی با سیستم قدرتمند نظامی به جنگ مردم بی‌دفاع غزه آمده است و غافل از این‌که امنیت با جنگ به دست نمی‌آید. دکتر امامی گفت: این طرز تلقی از امنیت، باعث نسل‌کشی‌های زیادی در گذشته شده است و در بحث طوفان الاقصی هم یک ارتش دارد علیه مردم بی‌دفاع می‌جنگد و از این طریق به دنبال امنیتی است که مدنظر دارد. در این حالت، وضعیت برنده بازنده شکل می‌گیرد که این نمی‌تواند پایدار باشد. به عنوان مثال وقتی عربستان با یمن وارد جنگ شد چنین تلقی با اکتفا به قدرت نظامی‌اش داشت ولی اکنون یمن هم قدرت گرفته و توان نظامی پیدا کرده است. دکتر امامی در ادامه با تأکید بر صلح برای رسیدن به امنیت پایدار اظهار کرد: وقتی صلح اتفاق می‌افتد، حالت برنده برنده پیش می‌آید و پایداری خیلی بیشتری دارد و آبادانی مطرح است. اما در بحث سرکوب، جنگ و کشتار وجود دارد و جا دارد جامعه سیاسی و دانشگاهی به این مهم توجه کند. این استاد دانشگاه در ادامه، استفاده از واژه جنگ را در ماجرای غزه یک خطای شناختی زبانی عنوان کرد و گفت: واژه جنگ مصداق این فاجعه نیست چرا که خط مقدمی وجود ندارد و نیروهای اسرائیلی مصداق آدمکش‌اند نه نظامی. دکتر امامی در پایان به انتقاد از ناکارآمدی نهاد های بین‌المللی در خصوص توقف جنگ غزه پرداخت و گفت: این نهاد‌ها نباید فقط به محکوم کردن بسنده کنند چون فایده‌ای در بر نداشته است.

دکتر فرزانه فخریان هم در نشستی با موضوع «جنگ یا دفاع؟ بچه‌ها در مقاومت چه می‌فهمند؟» اظهار کرد: جنگی در دنیا اتفاق افتاده و کسانی در حال مقاومت‌اند و مورد ظلم قرار می‌گیرند اما بچه‌های ما هنوز این را نمی‌فهمند و ما هم جز واه مظلوم، هیچ توصیف دیگری برای مردم فلسطین نداریم که در جامعه متکثر کنیم. این فعال رسانه‌ای از پژوهشگر زبان، ادامه داد: مسأله اصلی ما در اینجا این است که ما هنوز رسانه کودک نداریم و کودک و نوجوان ما مخاطب رسانه بزرگسال است. تقریباً جز همان واژه مظلوم، بسامد معنایی دیگری در فضا سازی رسانه‌ای نتوانسته‌ایم تولید کنیم. سال‌هاست تلاش کرده‌ایم تولید گفت‌وگو کنیم و در این دو سه ماهه نیز یک قسمتی از این گفت‌وگو را از دست داده‌ایم و به جای پرداختن به موقعیت اقتدار و برنامه‌ریزی در این زمینه، فقط به همان حوزه مظلومیت پرداخته‌ایم و هیچ پیراننده‌ای سراغ مفاهیم دیگر نرفته‌است. این دانش‌آموخته مطالعات فرهنگی و رسانه و زبان‌شناسی در ادامه از عدم کش‌مندی لازم فرهنگی در این فضا انتقاد و خاطرنشان کرد: برخلاف اثری که جمعیت هم‌افزایی را مقابله با رژیم صهیونیستی در فضای اقتصادی گذاشته است، در فضای فرهنگی این اثر را نگذاشته است. به عنوان مثال، به «استار باکس» حمله شده اما کسی به «والت دیزنی»، با وجود مطلع بودن از وابستگی آن به رژیم صهیونیستی، حمله نکرده است. همایش شناخت و تحلیل طوفان الاقصی در روزهای یکم و دوم بهمن برگزار شد و ادامه این نشست‌ها در روزهای هشتم و نهم بهمن برگزار خواهد شد.

برای نوشتن ۲۳ قسمت قبلی این گزارش کلیک کنید
اسکن کنید